

حضور شکوهمند مردم در خیابان

رحیم حمیدی

رنج آور است، حذف یک بخش کشور از یک پروژه ملی است. در قطع نامه آن‌ها همچنین آمده بود که ما خواهان فروریختن دیوار پوسیده تبعیض و ستم برای همیشه می باشیم. با وجود آن که کار پروژه برق ۵۰۰ کیلوولت به حالت تعلیق در آمده است و کمیسویی برای بررسی مجدد آن توظیف شده است اما، برای مردم و جنبش روشنائی بدیل غیر از مسیر بامیان قابل قبول نیست. بنابراین، تشکیل کمیسیون صرف وقت هیچ سودی برای حکومت ندارد. حکومت وحدت ملی که استدلال می نمود که مسیر بامیان به لحاظ زمانی وقت بیشتری را می گیرد اکنون خود در اجرای پروژه و تلف نغسی می کند. تصمیم عاقلانه در دست آن است که حکومت وحدت ملی مسیر بامیان را برگزیند و کار را به صورت عاجل شروع نماید. زیرا، بر فرض اینکه کمیسیون نتیجه خود را بعد از مدت‌های زیاد به نفع مردم و یا حکومت اعلان نماید مردم از خواست خود نمی گذرد و حکومت نیز بر اساس قانون اساسی مکلف به توجه و

صادق مدبر، رئیس اداره امور حکومت حامد کرزی در ارتباط با سخنان حکومت بیان داشته بود که چنین طرحی در کابینه حکومت قبلی ارائه نشده بود. با وجود اینکه مردم کمیسویی را به منظور بررسی این پروژه جنجالی توظیف نموده است اما، دیدگاه مردم این است که کمیسیون کاری را پیش نبرده است. در مورد رویدادها و رخدادهای زیادی در کشور کمیسیون تدویر یافته است اما، در هیچ یک از موارد کمیسیون‌ها منتج به نتیجه نشده است. به دیگر سخن، تا هنوز هیچ یک از کمیسیون‌ها قادر به حل مشکلات و درک مسائل نشده است. به همین خاطر، تظاهرات کنندگان نسبت به تدویر کمیسیون خوشبین نیست. در پایان تظاهرات، قطع نامه‌ای از سوی شورای عالی مردمی خوانده شد. در قطع نامه آمده بود: هیچ بدیلی در این رابطه برای ما قابل قبول نیست. نبود برق را می توان تحمل کرد؛ اما تحقیر یک ملت و تبعیض سیستماتیک دیگر قابل تحمل نیست. آنچه برای مردم ما آزار دهنده و

مردمی را به تماشای نشسته بودند، دوستانه بود. هیچ مسوودی از بدرفتاری تظاهرات کنندگان با مردم دیگر صورت نگرفت. این ویژگی حرکت دیروز نشان می دهد که مردم به دنبال قومی کردن مسائل و پروژه های بزرگ ملی نیست. بلکه آن‌ها خواهان عدالت، انکشاف متوازن برای همه شهروندان افغانستان است. از این جهت، نمی توان آن را قومی جلوه داد. حکومت وحدت ملی کار پروژه را به تویسق انداخته‌اند و به منظور بررسی بیشتر کمیسویی را دایر نموده است. حکومت وحدت ملی قبیل از این گفته بود که در تغییر مسیر لیسن برق ۵۰۰ کیلوولت ترکمنستان هیچ نقشی ندارد. آن‌ها گفته‌اند که تصمیم عبور لاین برق ۵۰۰ کیلوولت ترکمنستان سه سال قبل در دوران حکومت حامد کرزی، رئیس جمهور پیشین افغانستان گرفته شده است. طرح تغییر مسیر لاین برق از سوی محمد اسماعیل خان وزیر انرژی و آب مطرح شده بود و با امضای مارشال محمد قسیم فهیم مورد تأیید قرار گرفته بود.

بود. این ترس را می شد از تدابیر شدید امنیتی و بستن راه‌ها با کانتینر درک کرد. در اعلامیه‌های شورای عالی مردمی مقصد پایانی تظاهرات فواره آب اعلان شده بود اما، حکومت وحدت ملی به خاطر ترس از حضور مردم در نزدیکی ارگ راه‌ها را بصر روی تظاهرات کنندگان بسته بود. تظاهرات کنندگان از هشت مسیر در حال حرکت بودند تا خود را به مقصد که قبلا از سوی شورای عالی مردمی اعلان شده بود، برسانند. تظاهرات کنندگان به خاطر بسته بودن راه‌ها در دهم‌تنگ جمع شدند و در همان جا قطع نامه خود را به خوانش گرفتند. چهارم: خواست‌های تظاهرات کنندگان محدود به یک قوم خاص نمی شد. آن‌ها خواهان عدالت و رفع تبعیض بودند. در طول تظاهرات هیچ شعار قومی و ستمی و گروهی داده نشد. با وجود آن که اکثریت شرکت کنندگان هزاره‌ها بودند اما، از گروه‌های اجتماعی دیگر افغانستان نیز در تظاهرات دیروز حضور داشتند. در طول مسیر راه تظاهرات برخورد مردم با افرادی از گروه‌های قومی دیگر که حرکت

سرمقاله پیام های روشن روشنائی

محمد رضا هویدا

شهروندان کابل در اعتراض به تغییر مسیر لاین برق توتا تظاهرات کردند، تظاهراتی که در نوع خود در تاریخ افغانستان کم نظیر بود. بلوغ سیاسی و فرهنگی که مردم در این تظاهرات از خود نشان دادند، رفتارهای حکومت را تحت الشعاع قرار داد. مردان و زنانی که تظاهرات شان را با اهدای گل به نیروهای پولیس آغاز کردند و کیلومترها راه را بدون خشونت پیمودند، در گذشته این سرزمین کم نظیر است. بیشترین تاکید شعارهایی که در این تظاهرات داده می شد، بر اجرای عدالت در پروژه ها و امکانات و فرصت های ملی، مبارزه با تبعیض، مبارزه با بی عدالتی بود. جنبش روشنائی بیش ده روز است که با جدیت بر خواست ابطال فیصله ۱۱ ثور کابینه افغانستان اصرار دارد. این مدت در نوع خود مدت طولانی است. تجمعات و تظاهرات در شهرها و ولایات مختلف کشور و همچنین در خارج از کشور در اعتراض به این تصمیم برگزار شده اند. هیچ نوع خشونت در این مدت رخ نداده است. میلیون ها انسان بر این خواست خود اصرار کرده اند. کمیته تخنیکي درست کرده اند، دلایل علمی و تخنیکي خود را به حکومت توضیح داده اند، هفته ها به حکومت مهلت داده اند، از تمامی راه های مسالمت آمیز درخواست هایشان را اعلام کرده اند، ولی در تمامی موارد با جواب منفی حکومت روبرو شده اند. در مقابل حکومت به رفتارهای متفاوتی عمل کرد. حکومت سعی کرد تا گروه های مردمی و قومی را در مقابل یکدیگر قرار دهد، احساسات قومی، منطقه ای و ستمی را تهییج کند، اما مردم به هیچ وجه تن به خشونت ندادند. ادبیات سخنگویان و مسئولان شرکت برشنا و وزارت انرژی و آب به هیچ وجه شایسته یک گفتگوی ملی نبود. آنان به راحتی خود را در مقابل مردم قرار دادند در حالی که می بایست به عنوان یک مسئول بی طرفانه قضاوت و عمل کنند. حتا گارنیزون کابل، در یک اقدام، بار همه مسئولیت ها را بر دوش سران تظاهرات انداخت و با ادبیات غیر دیپلماتیک آنها را تهدید به دستگیری کرد. با همه اینها پیام های مظاهره شهروندان کابل برای انتقال لاین برق توتا از بامیان کاملا واضح و شفاف بوده است. اجرای عدالت و توزیع امکانات و سرمایه های ملی برای همه مردم افغانستان، و بدور از هر نوع تبعیض، تعصب و بی عدالتی. چنین خواستی از شعارهای دولت افغانستان بوده که دولت خود را مکلف به اجرای آن نیز می داند.

شخصی رئیس جمهوری در پیامی که بعد از مظاهره داد، گفت که پیام را درک دریافت کرده است و از مردم تشکر کرد. این رفتار در شان رئیس جمهوری یک کشور دموکراتیک بود و به صورت کاملا مردمی جواب درخواست های مردم را داد. حالا نوبت حکومت است که با دریافت این پیام چه عکس العملی را در مقابل خواهد داشت. حکومت می تواند با اصرار بر مواضع راه هر نوع گفتگو را با مردم ببندد و میان مردم و حکومت دیوارهای بی اعتمادی را بالا ببرد. و یا بر عکس، حکومت می تواند دیوارهای بی اعتمادی را بین ببرد و به خواست های مردم توجه کند و از امکانات موجود برای تقویت روحیه وحدت ملی استفاده ببرد. روزهای آینده سرنوشت ساز هستند، حکومت افغانستان در آزمون بزرگی قرار گرفته است. توسعه متوازن، توزیع امکانات و سرمایه های ملی برای همه شهروندان کشور، وظیفه حکومت است. اگر حکومت بتواند از این معضل به صورت درست و مناسب بگذرد و اعتماد مردم را جلب کند، در حقیقت ادامه کار خود را بیمه کرده است. دولت باید ثابت کند که گوش شنوایی برای حرفها و انتقادات و پیشنهادات مردم دارد. دولت می تواند پاسخ معقولى به خواست های مردم داشته باشد، که به بهترین آنها انتقال برق از بامیان است.

حکومت های دموکراتیک در برابر خواست مردم گردن می نهند

عبدالرحمن فهیمی

طبی و روشنائی خواهی مردم مناطق مرکزی را در تضاد با حقوق باشندگان قندهار، بکتیا، لوگر و خوست جلوه دهند. معین انسرزی وزارت انرژی و آب که دیگر حرف و استدلالی در چانه ندارد و با استفاده از فضای نگران کننده کنونی بحث محروم شدن باشندگان دوازده ولایت را – میدان وردک، مطرح می کند و با تأسف شدید که جناب اشرف غنی نیز در لندن چنین بحث را مطرح کرده است. اما، هیچ باشندة مناطق مرکزی بحث که در تضاد با منافع و حقوق باشندگان دیگر ولایت ها باشد را مطرح نکرده و نمی کند. خواست معترضان و عدالت خواهان این است که خانه های تاریک همه باشندگان کشور روشن شود. بنابراین از رئیس جمهور بعید است، به عوض این که آمده به عنوان نماد از همدلی، وحدت و برادری همه مردم باشد، عملا جامعه را به دو دسته تقسیم کرده و در رو درروی هم قرار می دهد.

سوم) مردم حرکت های مدنی و مسالمت آمیز عدالت خواهی را انجام می دهند؛ تظاهرات می کنند، راهپیمایی برگزار می کنند، در روزنامه ها، رسانه های تصویری و صوتی و در فضای مجازی از سیاست های دوگانه، تبعیض مدارانه و تباری حکومت انتقاد می کنند. این ها ابزارهای فشار سیاسی است که در اختیار مردم است. اما حکومت، بنابر گفته رئیس جمهور که مکررا این سخن را مطرح می کند، حق استعمال مشروع قوه قهریه را در اختیار دارد. البته این حق از مردم و توافق اجتماعی مردم مایه می گیرد. با این وجود حکومت می تواند به خواست و اراده مردم وقع نهد و با تک روی و انحراف از مسیر اصلی دولت داری و حکومت داری حرکت نماید. چهارم) کمن ندان به خواسته عدالت خواهانه مردم، هم منسروعبت اجتماعی هیئت حاکمه موجود را مخدوش می سازد همان طور که برای منور کردن خانه های دیگر شهروندان و هموطنان اش تلاش می شود. خانه های شان منور شود و همان طور که باشندگان دیگر جغرافیایی کشور با استفاده از انرژی برق پله های رشد و توسعه اقتصادی را می پیمایند، بیمایند.

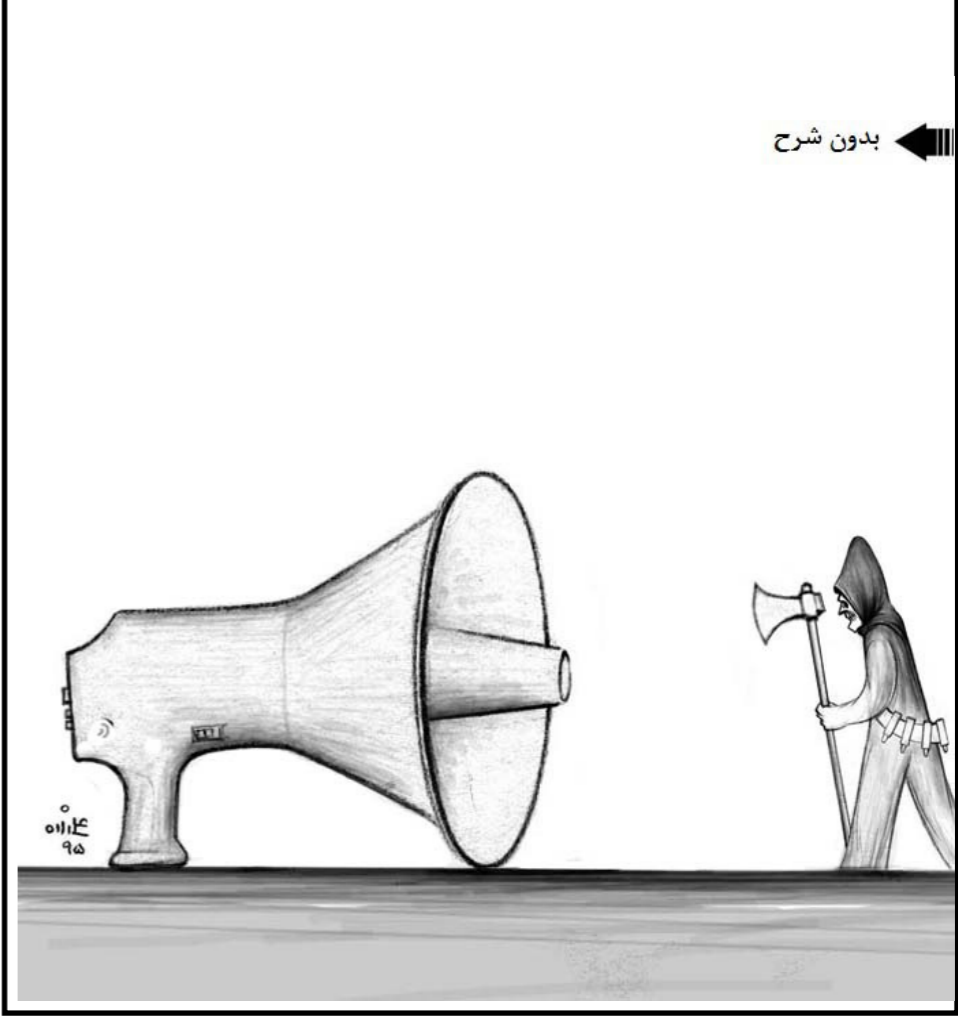
ترکمنستان را شناسایی کرده و معرفی نماید. این موسسه مطالعاتی خارجی نیز پس از مطالعات و بررسی ها مسیر باجماع – میدان وردک را معرفی کرده و با توجیه به مزیت های امنیتی، طبیعی و اقتصادی که دارد، این مسیر را گزینش می کند. ولی اکنون، حکومت برخلاف نظریه کارشناسانه و علمی موسسه مطالعاتی فشنر مسیر عبور خط برق را تغییر داده و می خواهد از طریق سالنگ وارد نماید. این بحث با انتقادهای شدید مردم رو به رو شده و کشور را در وضعیت دشوار قرارداده است. در این مورد چند نکته حایز اهمیت است. اول) بر همه مبرهن و آشکار است که مناطق مرکزی از جمله محروم ترین مناطق کشور می باشد. راه سازی، مکتب سازی، دانشگاه سازی، شفاخانه سازی و دیگر مراکز خدماتی یا ساخته نشده و یا این که فیصدی اش خیلی پایین است. یاد مان باشد که تیم تحول و تداوم به رهبری جناب محمد اشرف غنی با استفاده از شعار «راهی مناطق مرکزی از زندان جغرافیایی» وارد انتخابات شده و رای هایی مردم را کسب کرد. این مردم با این که مدنی ترین و صلح طلب ترین مردم بوده و در طول پانزده سال حنی یک رنگ به سمت نیروهای نظامی ملی

امروزه در قالب دموکراسی بارور و نهادینه گشته است. از این رهگذر خواست ها و اراده مردم، تاسیس کننده و دگرگون کننده نظام های سیاسی می باشد و حکومت ها را برسر قدرت و از قدرت به زیر می کشد. از نظام های استبدادی و سلطانی گذشته که «خود محوری» و سرکوب مردم از مولفه های اساسی اش بود، که بگذریم، افغانستان با ساطالبان شاهد نظام جمهوری اسلامی شده است. در این جا تلاشی شده است که جمهوریت و اسلامیت یعنی نقش مهم مردم و دین را بیوند بزند. بافت واقعی جمعیت کشور به رسمیت شناخته شده و همه گروه های تباری و قومی به عنوان تابعان و شهروندان این خطه دانسته شده اند. مردم مظهر حاکمیت ملی معرفی شده و سازوکارهای سیاسی تعریف شده است که بیان گر نقش بنیادین مردم در سیاست و حکومت است. در این روزها و به صورت دقیق تر در این هفته ها، بحث تغییر مسیر عبور برق پنجم کیلووات – توتا – از مسیر اصلی اش، به مسیر دومی بحث برانگیز شده است. در آغاز، حکومت خود با موسسه تحقیقی و مطالعاتی فشنر قرارداد می بندد، تا با مطالعات فنی و مسلکی بهترین و مطمئن ترین مسیر انتقال برق پنجم کیلووات از

تئوری قرارداد اجتماعی به عنوان مهمترین دلیل و علت شکل گیری و موجودیت پدیده به نام دولت و حکومت است. بر این اساس، انسان ها به منظور تأمین نظم و امنیت و نجات یافتن، از وضعیت «انسان گرگ انسان» که منطبق زور و برتری فیزیکی کاربرد داشت، نشست، با هم به توافق رسیدند که بخش از حاکمیت و اراده خویش را به پدیده به نام «دولت» یا حکومت می بسپارند، تا به نمایندگی از همه به تأمین نظم و امنیت بپردازد. بحث اراده و خواست مردم به عنوان پایه بنیادین دولت ها و حکومت ها تحول و تطور تاریخی خود را پیموده و

کارتون روز

بدون شرح

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیاتگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسوول: محمد رضا هویدا
سردبیر: حفیظ الله زکی
کاریکاتوربست: خالق علی زاده

دبیران: علی اصغر زاهدی، مصطفی حفزری
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلان

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۲۷-۱۲۸

